

Vrchního soudu v Praze ze dne 28.05.1993, sp. zn. 5 To 21/93, ECLI:CZ:VSPH:1993:5.TO.21.1993.1

Číslo: 41/1993

Právní věta: K rozhodování soudu v adhezním řízení, ve kterém je uplatněn nárok na náhradu nákladů spojených s pohřbem.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 28.05.1993

Spisová značka: 5 To 21/93

Číslo rozhodnutí: 41

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí:

Hesla: Adhezní řízení

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 41/IV

IV. K rozhodování soudu v adhezním řízení, ve kterém je uplatněn nárok na náhradu nákladů spojených s pohřbem.

(Usnesení Vrchního soudu v Praze z 28. 5. 1993 sp. zn. [5 To 21/93](#))

Vrchní soud v Praze k odvolání obžalovaného P. S. zrušil ohledně tohoto obžalovaného a podle § 261 tr. ř. i ohledně obžalovaného L. D. v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové z 27.10.1992 sp. zn.1 T 33/92 výrok o náhradě škody týkající se poškozeného Z. P. a tohoto poškozeného odkázal s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný P. S. uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, 3 tr. zák. a trestným činem loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. (ve znění zák. č. 557/1991 Sb.) a odsouzen podle § 222 odst. 3 tr. zák., § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na devět roků, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny. Kromě toho bylo obžalovanému P. S. uloženo podle § 72 odst. 2 písm. b), odst. 4 tr. zák. protialkoholní ambulantní ochranné léčení. V dalším bylo rozhodnuto o náhradě škody tak, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný P. S. povinen zaplatit společně a nerozdílně s

obžalovaným L. D. poškozenému Z. P. částku 6 117 Kčs a že obžalovaný P. S. sám je povinen zaplatit státu zastoupenému Nemocnicí Pardubice částku 1 424 Kčs na účet Okresního úřadu v Pardubicích. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byl stát zastoupený Nemocnicí Pardubice odkázán se zbytkem nároku na náhradu škody na regresní řízení.

Trestného činu ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, 3 tr. zák. se obžalovaný P. S. dopustil podle zjištění Krajského soudu tím, že společně s obžalovaným L. D. 30. 1. 1991 kolem 01,30 hod. na stezce pro chodce vedoucí od nádraží ČSD na sídliště Polabiny 3 v Pardubicích v podnapilém stavu fyzicky napadl P. P., kterého opakovaně intenzívně tloukl pěstmi a kopal nohama obutýma v pevné obuvi do obličeje a břicha a v tomto jednání pokračoval přesto, že se poškozený v důsledku podnapilosti nebránil a upadl na zem, čímž si způsobil mnohočetná zranění, zejména zhmoždění mozkové tkáně s bezvědomím, pohmoždění břišní slinivky a trhlinu levého jaterního laloku, v důsledku nichž poškozený 12. 2. 1991 zemřel.

Trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. se obžalovaný P. S. dopustil podle zjištění Krajského soudu tím, že 21. 5. 1991 kolem 22,15 hod. v Ohrazenické ulici před domem čp.174 v Pardubicích v podnapilém stavu fyzicky napadl F. R. v úmyslu zmocnit se jeho peněz a věcí, strhl jej na zem, klekl si na něho a opakovaně mu tloukl hlavou o zem, čímž mu způsobil otřes mozku lehkého stupně, oděrky a krevní výron v pravé spánkové krajině a v pravé čelní krajině hlavy a krevní výron kolem pravého oka s dobou léčení a pracovní neschopností do 30. 5. 1991, a odcizil mu náramkového hodinky v hodnotě 120 Kčs.

Vedle toho bylo napadeným rozsudkem rozhodnuto o vině, trestu, ochranném opatření a náhradě škody též ohledně obžalovaného L. D. V této části nabyl rozsudek právní moci v řízení před Krajským soudem jako soudem prvního stupně.

Proti rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný P. S., který napadl výrok o vině trestným činem ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, 3 tr. zák. a výrok o trestu. Námitky obžalovaného proti výroku o vině trestným činem ublížení na zdraví byly založeny na tom, že příčinná souvislost mezi jeho jednáním a smrtelným následkem byla přetržena opožděností lékařského zákroku během hospitalizace poškozeného a že jeho jednání proti poškozenému nebylo ve srovnání s jednáním spoluobžalovaného L. D. tak intenzívní, aby ho bylo možno jednoznačně označit za příčinu smrti. V závěru odvolání obžalovaný P. S. navrhl, aby Vrchní soud zrušil napadený rozsudek ve výroku o vině trestným činem ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, 3 tr. zák. a ve výroku o trestu, aby ho uznal vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák. a aby mu uložil podstatně mírnější trest.

Vrchní soud přezkoumal podle § 254 odst. 1, 2 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž obžalovaný P. S. mohl podat odvolání, i správnost postupu řízení, které předcházelo této části rozsudku, a přihlížeje přitom i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, dospěl k následujícím závěrům.

Napadený rozsudek je výsledkem řízení, které bylo provedeno podle trestního řádu a v kterém nedošlo k žádným podstatným vadám, které by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby.

Vadou řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, je v podstatě jen to, že Krajský soud za důkaz považoval znalecký posudek doc. MUDr. J. B., CSc. Tohoto znalce k podání posudku z oboru zdravotnictví, odvětví chirurgie ustanovil vyšetřovatel usnesením z 13. 5. 1992. Přitom doc. MUDr. J. B., CSc., přednosta chirurgické kliniky fakultní nemocnice v Hradci Králové, není zapsán v seznamu soudních znalců. Pro jeho ustanovení znalcem v tomto řízení zjevně nebyly splněny podmínky uvedené v § 24 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících. Podle tohoto ustanovení

mohl vyšetřovatel postupovat tak, jak učinil, mimo jiné za předpokladu, že by pro příslušný obor nebyl znalec do seznamu zapsán nebo že by znalec zapsaný do seznamu nemohl posudek podat nebo že by podání posudku znalcem zapsaným do seznamu bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady. V seznamu soudních znalců je naopak zapsán dostatečný počet znalců pro obor zdravotnictví, odvětví chirurgie a žádné konkrétně zjištěné okolnosti neukazovaly na to, že by zapsaní znalci nemohli posudek podat, resp., že by podání posudku některým ze zapsaných znalců bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady. Vyšetřovatel ostatně ustanovení doc. MUDr. J. B., CSc., znalcem v usnesení z 13. 5. 1992 ani nezdůvodnil hledisky uvedenými v § 24 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb. a omezil se jen na konstatování, že doc. MUDr. J. B., CSc. „je s případem seznámen, neboť v této věci podával odborné vyjádření“. Tato skutečnost ovšem naopak svědčí pro závěr, že doc. MUDr. J. B., CSc. měl k věci takový poměr, pro který lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. To je podle § 11 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb. důvodem, pro který znalec nesmí podat posudek. Vyšetřovatel nejprve jako důkaz opatřil odborné vyjádření chirurgické kliniky fakultní nemocnice v Hradci Králové k otázce, jakou měrou se na smrti poškozeného P. P. podílela skutečnost, že nebylo včas zjištěno poranění slinivky a jater. Toto odborné vyjádření vypracoval a podepsal právě doc. MUDr. J. B., CSc., přednosta chirurgické kliniky fakultní nemocnice v Hradci Králové. Poté, co věc byla Krajským soudem vrácena prokurátorovi k došetření s pokynem, aby byl přibrán znalec, vyšetřovatel ustanovil doc. MUDr. J. B., CSc. znalcem za účelem objasnění otázky, zda by včasný operativní zákrok vedl ke zlepšení zdravotního stavu poškozeného P. P., eventuálně k odvrácení jeho smrti. Vyšetřovatel ovšem pominul nejen zjevnou absenci podmínek ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., ale i to, že doc. MUDr. J. B., CSc. jako zpracovatel odborného vyjádření v podstatě již vyslovil před podáním znaleckého posudku na věc určitý názor a že tak vznikl v jeho vztahu k věci takový poměr, který může být již sám o sobě důvodem pochybnosti o nepodjatosti znalce, a to bez ohledu na meritorní obsah posudku. Krajský soud proto neměl posudek doc. MUDr. J. B., CSc. vůbec považovat za důkaz znaleckým posudkem podle § 105 a násl. tr. ř. a neměl ani provádět v hlavním líčení důkaz tímto posudkem.

Tato vada v postupu řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, však neměla povahu podstatné vady, pro níž by bylo třeba napadený rozsudek, resp. jeho část zrušit podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. Uvedená vada totiž neměla žádný vliv na objasnění věci, protože skutečnosti rozhodné pro posouzení věci vyplývaly i z jiných důkazů, zejména ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství (tento důkaz byl proveden v souladu s trestním řádem i zákonem č. 36/1967 Sb.).

I se zřetelem k tomu, že postup v souvislosti s provedením důkazu znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví chirurgie byl vadný, je na místě závěr, že Krajský soud provedl dokazování jinak v rozsahu, který odpovídal potřebám zjištění skutečného stavu věci, a že z těchto důkazů vyvodil správná skutková zjištění. To se týká jak jednání obžalovaného P. S. proti poškozenému P. P., tak jeho jednání proti poškozenému F. R.

Výsledkům dokazování tak odpovídá i zjištění Krajského soudu, že mezi jednáním obžalovaného P. S. a smrtí poškozeného P. P. je příčinná souvislost. Námitky, které proti tomuto závěru uplatnil obžalovaný v podaném odvolání, nejsou důvodné.

Povaha a rozsah zranění poškozeného P. P. byly spolehlivě zjištěny na podkladě znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství. Z tohoto důkazu vyplývá, že poškozený utrpěl tupý úraz hlavy, krku a trupu, omrzliny na břicho a levém stehně a podchlazení organismu. Velmi závažná byla poranění mozku a slinivky břišní, přičemž každé z těchto poranění bylo samo o sobě tak nebezpečné, že poškozeného bezprostředně ohrožovalo na životě. Dále ze znaleckého posudku plyne, že vývoj zdravotního stavu poškozeného, který se vůbec neprobral z bezvědomí, byl v návaznosti na utrpěná zranění takový, že smrt nastala v důsledku prudkého zánětu slinivky břišní s nekrozou její tkáně a s krvácením do břišní dutiny. Se zřetelem k obsahu znaleckého posudku je nepochybné, že

zánět slinivky břišní s nekrozou její tkáně a s krvácením do břišní dutiny měl základ v pohmoždění slinivky, které bylo jedním z více zranění, která poškozený při útoku obžalovaného P. S. a jeho spolupachatele utrpěl. Je tedy zřejmé, že pohmoždění slinivky břišní, které vedlo k jejímu zánětu, nekroze její tkáně a krvácení do břišní dutiny, bylo příčinou smrti poškozeného. Tato příčinná souvislost není nijak dotčena okolností, že chirurgický zákrok, který spočíval v operaci slinivky a v revizi břišní dutiny, byl proveden 10. 2. 1991, tj. deset dnů od přijetí poškozeného k hospitalizaci.

O časový odstup mezi přijetím poškozeného k hospitalizaci a provedením chirurgického zákroku opíral obžalovaný P. S. v podaném odvolání svou námitku o přerušení příčinné souvislosti mezi jeho jednáním a smrtí poškozeného. Tato námitka však je neopodstatněná.

Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, jehož podkladem byl i chorobopis poškozeného z doby jeho hospitalizace, je zřejmé, že nález spočívající v narůstajícím vzedmutí břicha se objevil teprve 10. 2. 1991, že do té doby takový nález na břicho nebyl a že chirurgický zákrok byl proveden téhož dne, kdy se nález objevil. Nepřichází proto v úvahu závěr, že by chirurgický zákrok byl proveden opožděně ve vztahu k době, kdy se na břicho poškozeného objevil nález, který byl podnětem k chirurgickému zákroku.

Vyvstávat může pouze otázka, zda poranění slinivky břišní mohlo být zjištěno dříve a zda i chirurgický zákrok mohl být proveden dříve. Ovšem bez ohledu na dobu, kdy bylo poranění slinivky břišní zjištěno a kdy byl proveden chirurgický zákrok, zůstává objektivně prokázanou skutečností, že příčinou smrti poškozeného bylo právě poranění slinivky a že již toto poranění samo o sobě ohrožovalo poškozeného na životě. I kdyby byly důvody považovat zjištění lékařů týkající se poranění slinivky za opožděné a i kdyby v návaznosti na to byl také chirurgický zákrok ve vztahu k době vzniku poranění proveden opožděně, znamenalo by to v krajním případě pouze tolik, že tato opožděnost byla jen další, a to dílčí příčinou smrti poškozeného, která by se mohla uplatnit jen vedle jednání obžalovaného jako příčiny poranění, jež samo o sobě již ohrožovalo život poškozeného. Uvažovaná opožděnost by se sama nemohla uplatnit jako výlučná příčina smrti poškozeného místo jednání obžalovaného. V posuzovaném případě tedy nemůže jít o přetržení příčinné souvislosti v tom smyslu, že by případná opožděnost chirurgického zákroku zcela nahradila jednání obžalovaného v příčinném vztahu ke smrtelnému následku. Tak by tomu mohlo být např. tehdy, pokud by opožděný chirurgický zákrok nebo vůbec nesprávný léčebný úkon sám vyvolal takovou změnu ve zdravotním stavu poškozeného, která by vedla k jeho smrti, přičemž by nutnost provedení tohoto zákroku nastala z jiných lékařských důvodů, než bylo zranění způsobené obviněným. V této spojitosti je nutno znovu zdůraznit, že obžalovaný způsobil poškozenému takové zranění slinivky, které samo o sobě již ohrožovalo život poškozeného a které vzhledem k své povaze a celkovému stavu organismu poškozeného, jak byl vyvolán fyzickým útokem obžalovaného a jeho spolupachatele, bylo smrtelné. Proto je závěr Krajského soudu o příčinné souvislosti mezi jednáním obžalovaného a smrtí poškozeného P. P. správný, a to bez ohledu na vadný postup Krajského soudu při provádění důkazu znaleckým posudkem doc. MUDr. J. B., CSc.

Neopodstatněná je i námitka obžalovaného P. S., že jeho odpovědnost za smrt poškozeného P. P. není dána vzhledem k rozdílné intenzitě jednání tohoto obžalovaného a jednání obžalovaného L. D. Obžalovaný P. S. v této souvislosti poukazoval na menší intenzitu svého jednání.

Především je nutno zdůraznit, že oba obžalovaní poškozeného napadli údery rukama i kopanci do různých částí těla. Ze strany obou obžalovaných tedy šlo o jednání téže povahy. Motivace útoku proti poškozenému byla u obou obžalovaných společná a vycházela z jejich domněnky, že poškozený učinil nějaké oznámení na policejním oddělení na nádraží ČSD v Pardubicích. Každý z obžalovaných při útoku na poškozeného viděl, jak proti poškozenému útočí druhý z nich. Oba obžalovaní se vzájemně přidávali k útokům druhého. Ze strany žádného z obžalovaných nedošlo v průběhu útoku proti poškozenému k jakémukoli projevu, který by třeba jen náznakem svědčil o tom, že některý

obžalovaný se distancuje od jednání druhého obžalovaného. Naopak před policejní hlídkou, která shodou okolností projížděla kolem místa napadení poškozeného a projevila o dění zájem, oba obžalovaní shodně zakrývali předchozí jednání proti poškozenému, zatajili, že poškozený již je vážně zraněný, vydávali ho jen za opilého, ujišťovali policejní hlídku, že se o poškozeného postarají, a nikdo z nich nedal před policejní hlídkou najevo, že by s jednáním druhého nesouhlasil. Po odjezdu policejní hlídky oba obžalovaní dokonce ve fyzickém napadání poškozeného opět pokračovali, ačkoli poškozený již byl zjevně vážně zraněný, nebránil se a neprojevoval v podstatě již žádnou aktivitu ani reakci. Oba obžalovaní zanechali poškozeného, který ležel na zemi, nebyl zjevně schopen sám si zajistit pomoc a byl vystaven nepříznivému vlivu mrazivého počasí v noční době. Za uvedených okolností je na místě závěr, že fyzický útok proti poškozenému P. P. byl jako celek společným jednáním obou obžalovaných, že všechna zranění poškozeného i jeho smrt jsou následkem tohoto společného jednání a že každý z nich proto odpovídá za celý následek společného jednání bez ohledu na okolnost, jaké konkrétní dílčí zranění bylo způsobeno konkrétním dílčím útokem toho kterého obžalovaného, a také bez ohledu na okolnost, že tu případně byl určitý rozdíl v intenzitě jednání jednotlivých obžalovaných. Tyto důsledky vyplývají ze zásad, jimiž je ovládán institut spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák.

Krajský soud proto důvodně považoval obžalovaného P. S. za spolupachatele trestného činu ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák. Vážné zranění poškozeného P. P. Krajský soud správně kvalifikoval jako těžkou újmu na zdraví podle § 89 odst. 7 písm. e) tr. zák., tj. jako poškození důležitého orgánu. Ze způsobu jednání obžalovaného a z okolností, kterými bylo toto jednání provázeno, Krajský soud opodstatněně dovodil, že obžalovaný chtěl způsobit poškozenému těžkou újmu na zdraví a že způsobení těžké újmy na zdraví tak bylo zahrnuto úmyslným zaviněním obžalovaného ve smyslu § 4 písm. a) tr. zák. Ohledně smrtelného následku, ke kterému zranění poškozeného vedlo, Krajský soud správně shledal, že byl zahrnut nedbalostním zaviněním obžalovaného ve formě tzv. nevědomé nedbalosti podle § 5 písm. b) tr. zák., a proto k němu důvodně přihlížel i aplikací ustanovení § 222 odst. 3 tr. zák. Krajský soud učinil plně podložený závěr i v tom, že smrt poškozeného tu je okolností, která pro svou závažnost podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost (§ 88 tr. zák.). Právní kvalifikace té části jednání obžalovaného P. S., která spočívala v útoku proti poškozenému P. P., jako trestného činu ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, 3 tr. zák. je proto správná a výrok o vině obžalovaného P. S. tímto trestným činem je ve shodě se zákonem.

Dále se vrchní soud v Praze zabýval ostatními výroky napadeného rozsudku.

Mimo jiné uvedl:

Výrok, jímž byl přiznán nárok na náhradu škody ve výši 6 117 Kčs poškozenému Z. P. je vadný. Z odůvodnění napadeného rozsudku a z podkladů, z nichž Krajský soud vycházel, je patrné, že částka 6 117 Kčs představuje náklady pohřbu poškozeného P. P. Podle § 449 odst. 3 obč. zák. se náklady pohřbu hradí tomu, kdo je vynaložil. Z faktury pohřebního ústavu vyplývá, že částka 6 117 Kčs byla účtována B. P., avšak nárok na náhradu nákladů pohřbu uplatnil Z. P., bytem Pardubice, Havlíčkova 1018. Vyvstává tedy otázka, kdo ve skutečnosti vynaložil náklady pohřbu, a tato otázka zůstala na podkladě důkazů provedených v hlavním líčení neobjasněna. Provedenými důkazy nebylo objasněno ani to, zda pohřebnímu ústavu skutečně byla zaplacená celá účtovaná částka 6 117 Kčs. Krajský soud rozhodoval jen na podkladě faktury, z jejíhož obsahu vyplývá, že pohřebnímu ústavu byla poskytnuta předem záloha 5 000 Kčs, a že tedy zbývá doplatek 1 117 Kčs. O tom, zda tento doplatek byl pohřebnímu ústavu skutečně poskytnut, chybí důkaz. Krajský soud pak neobjasněnil ani otázku, zda, v jaké výši a komu bylo případně poskytnuto pohřebné podle předpisů o nemocenském pojištění (zákon č. 54/1956 Sb. ve znění pozdějších zákonů). Objasnění věci z tohoto hlediska bylo významné proto, že podle § 449 odst. 2 obč. zák. se při usmrcení hradí též přiměřené náklady spojené s pohřbem, pokud nebyly uhrazeny pohřebním poskytnutým podle předpisů o nemocenském pojištění.

Nedostatek podkladů, které měl Krajský soud k dispozici při rozhodování o nároku poškozeného Z. P., tedy vyvolává pochybnosti o správnosti rozhodnutí Krajského soudu. Proto Vrchní soud z podnětu odvolání obžalovaného P. S. zrušil tento výrok o náhradě škody, a to nejen ohledně obžalovaného P. S. jako odvolatele, ale podle § 261 tr. ř. i ohledně obžalovaného L. D. Důvod, z něhož Vrchní soud rozhodl ve prospěch obžalovaného P. S., totiž prospívá i obžalovanému L. D.

Po zrušení vadného výroku o náhradě škody Vrchní soud odkázal poškozeného Z. P. s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních (§ 265 tr. ř.).

k č. 44

(Usnesení Vrchního soudu v Praze z 30. června 1993 sp. zn. 6 To 22/93)

K odvolání obžalovaných mladistvých D. S. a R. H. zrušil Vrchní soud rozsudek Krajského soudu v Brně z 24. března 1993 sp. zn. 1 T 19/92 ve výroku o náhradě škody a poškozeného S. K. odkázal s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Brně z 24. 3.1993 sp. zn.1 T 19/92 byli obžalovaní mladiství D. S. a R. H. uznáni vinnými trestným činem loupeže podle § 234 odst. 1, 3 tr. zák. a odsouzeni podle § 234 odst. 3 tr. zák., § 79 odst. 1 tr. zák. k nepodmíněným trestům odnětí svobody obžalovaný mladistvý D. S. na čtyři roky se zařazením do první nápravně výchovné skupiny podle § 39a odst. 2 písm. a) tr. zák. a obžalovaný mladistvý R. H. na tři a půl roku se zařazením do nápravně výchovného ústavu pro mladistvé podle § 81 odst. 1 tr. zák. V dalším bylo rozhodnuto o náhradě škody tak, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. jsou oba obžalovaní mladiství povinni zaplatit společně a nerozdílně poškozenému S. K. částku 2488 Kč.

Podle zjištění Krajského soudu se obžalovaní mladiství dopustili trestného činu v podstatě tím, že 23. 1. 1992 kolem 12,30 hodin ve Vyškově, Dědická 260/4, po předchozí dohodě vešli do neuzamčeného domu M. K., nar.12. 11. 1913, pod záminkou, že jí od pečovatelské služby přinesli oběd, a v úmyslu odcizit jí peníze ji napadli tak, že obžalovaný mladistvý D. S. ji ze zadu rukou chytil za ústa, oba ji povalili na podlahu, obžalovaný mladistvý D. S. jí rukou ucpával ústa a posléze jí ústa zacpal kapesníkem, který navíc převázal obinadlem přes ústa poškozené, obžalovaný mladistvý R. H. obvazem svázal poškozené ruce a nohy, oba jí nasadili na hlavu čepici zvanou ušanku, kterou jí stáhli přes oči, poté prohledali dům ve snaze najít a odcizit peníze, avšak peníze nenašli a kolem 13,00 hodin z domu utekli, přičemž poškozená M. K. v důsledku jejich jednání zemřela udušením.

Proti rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání obžalovaní mladiství D. S. a R. H. Podstatou námitek obou obžalovaných mladistvých proti výroku o vině bylo to, že smrt poškozené nebyla zahrnuta jejich zaviněním a že tedy jejich jednání bylo nesprávně posouzeno podle § 234 odst. 3 tr. zák.

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž mohl každý z odvolatelů podat odvolání, i správnost postupu řízení, které předcházelo rozsudku, a přihlížející přitom i k vadám, které nebyly odvoláními vytýkány, dospěl k následujícím závěrům.

Napadený rozsudek vzešel z řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby.

V takto provedeném řízení Krajský soud vykonal všechny dostupné důkazy nutné pro zjištění skutečného stavu věci ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř. Provedené důkazy zhodnotil logickým a

přesvědčivým zdůvodněným způsobem, jemuž z hlediska ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. nelze nic vytknout. Správně zjištěný skutkový stav Krajský soud ve shodě se zákonem posoudil jako trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1, 3 tr. zák. Náležitě přitom dovodil nejen znaky trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., ale k podloženým závěrům dospěl i pokud jde o aplikaci ustanovení § 234 odst. 3 tr. zák., které vyjadřuje odpovědnost obžalovaných mladistvých za smrt poškozené. Právní úvahy Krajského soudu, jak jsou podrobně vyloženy v odůvodnění napadeného rozsudku, lze doplnit jen tím, že pro to, aby bylo přihlédnuto ke smrti poškozené jako k okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, byla splněna i materiální podmínka uvedená v § 88 tr. zák., to znamená, že smrtelný následek v posuzovaném případě pro svou závažnost podstatně zvyšoval stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

Pokud jde o výrok o náhradě škody, Vrchní soud uvedl:

Výrok o náhradě škody je však vadný, neboť není založen na jasných důkazech. Částka 2 488 Kč, kterou Krajský soud přiznal poškozenému S. K., se podle odůvodnění napadeného rozsudku skládá z dílčích částek 2 388 Kč za pohřeb a 100 Kč za pohřební kytici. Ve spise nejsou žádné důkazy ohledně těchto částek, a to ani svědecká výpověď poškozeného S. K. Poškozený uplatnil nárok na náhradu škody na počátku hlavního líčení 7. 12. 1992, které bylo po zahájení odročeno, aniž bylo prováděno dokazování. Poškozený při uplatnění nároku na náhradu škody předložil podle protokolu o hlavním líčení originál dokladů, aniž však bylo v protokole zachyceno, o jaké doklady šlo a co bylo jejich obsahem. Podle protokolu byly doklady ihned vráceny poškozenému. Za této situace nelze opodstatněnost nároku, jak byl poškozenému přiznán, vůbec přezkoumat. Podle § 449 odst. 2 obč. zák. při usmrcení se hradí též přiměřené náklady spojené s pohřbem, pokud nebyly uhrazeny pohřebním poskytnutým podle předpisů o nemocenském pojištění. Z protokolu o hlavním líčení nelze ověřit, zda poškozený S. K. zaplatil za pohřeb a v jaké výši. Pokud je v protokole zmíněna faktura pohřebního ústavu, nejde o doklad o zaplacení příslušné částky, neboť faktura je jen dokladem o tom, že pohřební ústav určitou částku účtoval, nikoli o tom, že účtovaná částka byla skutečně zaplacená. V protokole je zmíněna též částka 1 000 Kč, která byla „hrazena dávkami sociálního pojištění“. Tato formulace je nejasná. Pokud měl Krajský soud na mysli pohřebné podle zákona o nemocenském pojištění zaměstnanců (zákon č. 54/1956 Sb. ve znění pozdějších zákonů), není z protokolu zřejmé, zda požadovaná částka 2388 Kč za pohřeb je či není po odečtení pohřebného. Pro úplnost je nutno odkázat i na ustanovení § 449 odst. 3 obč. zák., podle něhož se náklady pohřbu hradí tomu, kdo je vynaložil. Z protokolu o hlavním líčení není patrné, zda předložené doklady obsahovaly údaje o tom, že pohřební ústav fakturoval úhradu pohřbu právě poškozenému S. K. a že tento poškozený také fakturovanou částku uhradil. Z těchto důvodů Vrchní soud z podnětu odvolání obou obžalovaných mladistvých zrušil výrok o náhradě škody a odkázal poškozeného S. K. s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.